

KOMMENTERET HØRINGSNOTAT

OVER

Sagsnr.
2017 - 3398

Doknr.
479035

Dato
01-10-2017

Forslag til Lov om ændring af lov om frikommunenetværk (Yderligere forsøgsmuligheder for frikommunenetværkene)

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag blev den 4. juli 2017 sendt i høring hos:
Advokatrådet, Advokatsamfundet, Akademikerne, Allerød Kommune, Alzheimerfor-
eningen, Andelsboligforeningernes Fællesrepræsentation, Ankestyrelsen, Arbejderbe-
vægelsens Erhvervsråd, ASE, Assens Kommune, ATP, Ballerup Kommune, BDO
Kommunernes Revision A/S, Beskæftigelsesrådet BER, Beskæftigelsesrådets ydel-
sesudvalg, Boligselskabernes Landsforening, Brønderslev Kommune, BUPL, Børne-
og Kulturchefforeningen, Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforening (BUPL),
Børnerådet, Børnesagens Fællesråd, Børns Vilkår, Center for Små Handicapgrupper,
Center for Sund Aldring, Centralorganisationens Fællesudvalg (CFU), Danmarks Le-
jerforeninger, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Idrætsforbund, Danmarks Læ-
rerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Center for
Undervisningsmiljø, Dansk Erhverv, Dansk Handicapforbund, Dansk Musikskolesam-
menslutning, Dansk Musikpædagogisk Forening, Dansk Industri, Dansk Psykolog
Forening, Dansk Retspolitisk Forening, Dansk Socialrådgiverforening, Dansk Sygeple-
jeråd, Danske Advokater, Danske A-kasser, Danske Diakonhjem, Danske Fysioterape-
uter, Danske Handicaporganisationer, Danske Musik- og Kulturskoleledere, Danske
Regioner, Danske Professionshøjskoler, Danske Seniorer, Danske Skoleelever, Dan-
ske Udlejere, Danske Ældreråd, Datatilsynet, De Samvirkende Menighedsplejere,
DemensKoordinatorer i Danmark, Den Danske Dommerforening, Den Uvildige Konsu-
lentordning på Handicapområdet, DESA - Dansk Erhvervs sammenslutning, Det Cen-
trale Handicapråd, Det faglige hus, Diakonissestiftelsen, Dommerfuldmægtigforenin-
gen, Domstolsstyrelsen, DGI, EGV, Ejendomsforeningen Danmark, Ergoterapeutfor-
eningen, Erhvervsstyrelsen, Esbjerg Kommune, FABU, Fagligt Fælles Forbund (3F),
Favrskov Kommune, Finansrådet, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsy-
net, FOA – Fag og Arbejde, Folketingets Ombudsmand, Forbrugerrådet, Forening for
ledere af sundhedsordninger for børn og unge, Foreningen af Kommunale Social-,
Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Foreningen af Statsforvalt-
ningsjurister, Foreningsfællesskabet Ligeværd, ForældreLANDSforeningen (FBU),
Fredensborg Kommune, Frederiksberg Kommune, Frederikshavn Kommune, Frede-
rikssund Kommune, Frie Funktionærer, Frivilligrådet, FSR – Danske Revisorer, Funk-
tionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), Furesø Kommune, Faaborg-
Midtfyn Kommune, Gentofte Kommunalforening, Gentofte Kommune, Gladsaxe
Kommune, Gribskov Kommune, Guldborgsund Kommune, Halsnæs Kommune, Hel-
singør Kommune, Herning Kommune, Hillerød Kommune, Hjernesagen, Hjørring
Kommune, HK Danmark, Holbæk Kommune, Holstebro Kommune, Høje-Taastrup
Kommune, Ikast-Brande Kommune, Institut for Menneskerettigheder, Jammerbugt
Kommune, Jobrådgivernes Brancheforening, KFUM's sociale arbejde, KL, Klagenæv-
net for Specialundervisning, Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte
(KTO), Kommunernes Lønningsnævn, Kost & Ernæringsforbundet, Kristelig Arbejds-

giverforening, Kristelig Fagbevægelse, KU, København Kommune, Landsforeningen af fleks- og skånejobbere, Landsforeningen Bopam, Landsforeningen Børn og Forældre, Landsforeningen for Socialpædagoger, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssamråd for PPR-chefer, Lederforum, Livsværk, LO's Faglige Seniorer, LOS, Lyngby-Taarbæk Kommune, Lægeforeningen, Læsø Kommune, Mariagerfjord Kommune, Morsø Kommune, Nationalt Videnscenter for Demens, Nordfyns Kommune, Odense Kommune, Offentligt ansattes organisationer, OK-Fonden, Plejefamiliernes Landsforening, PLO (Praktiserende Lægers Organisation), Randers Kommune, Rebild Kommune, Red Barnet, Retssikkerhedsfonden, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rigsrevisionen, Ringkøbing-Skjern Kommune, Roskilde Kommune, Rudersdal Kommune, Røde Kors, Rådet for frivilligt socialt arbejde, Rådet for Socialt Udsatte, Selveje Danmark, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd, Silkeborg Kommune, Skive Kommune, Skolelederforeningen, Skole og Forældre, Slagelse Kommune, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialstyrelsen, Socialt Leder Forum, Socialtilsyn Hovedstaden, Socialtilsyn Midt, Silkeborg Kommune, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Syd, Socialtilsyn Øst, Stats- og Kommunalt Ansattes Forhandlingsfællesskab, Statsforvaltningen, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), TABUKA, Thisted Kommune, Tænk, Uddannelsesforbundet, ULF Udviklingshæmmedes Landsforbund, Ungdommens Røde Kors, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Ungdomsringsen, Vesthimmerlands Kommune, Ældre Sagen, Ældreforum, Aabenraa Kommune, Aalborg Kommune og Aarhus Kommune.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget svar fra:

Ankestyrelsen, BL – Danmarks Almene Boliger, Børnesagens Fællesråd, Danmarks Lærerforening, Dansk Industri, Danske Fysioterapeuter, Danske Handicaporganisationer (DH), Danske Regioner, Danske Seniorer, Danske Skoleelever, Datatilsynet, DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK), Den Danske Dommerforening, Ergoterapeutforeningen, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, FOA, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Forhandlingsfællesskabet, Frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde, Frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger, Frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource, Frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats, Frikommunenetværket om en plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren, KL, Kommunernes Lønningsnævn, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssamrådet af PPR-chefer, LOS, Lægeforeningen, Nationalt Videnscenter for Demens, Psykolognævnet, Rigsrevisionen, Skolelederforeningen, Socialpædagogernes Landsforbund, Socialstyrelsen, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Øst, Statsforvaltning, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), Tænk, Udbetaling Danmark og Ældre Sagen.

Nedenfor er gengivet de væsentligste punkter i de modtagne hørings svar.

2. Hørings svarene

Børnesagens Fællesråd, Danske Fysioterapeuter, DemensKoordinatorer i Danmark (DKDK), Den Danske Dommerforening, Ergoterapeutforeningen, Erhvervsstyrelsen, Finans Danmark, Finanssektorens Arbejdsgiverforening, Finanstilsynet, Folketingets Ombudsmand, Foreningen af Kommunale Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedschefer i Danmark (FSD), Forhandlingsfællesskabet, Frikommunenetværket om en plan for en sammenhængende indsats sammen med borgeren, Frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde, Kommunernes Lønningsnævn, Landsorganisationen i Danmark (LO), Landssamrådet af PPR-chefer, Nationalt Videnscenter for Demens, Rigsrevisionen, Socialtilsyn Nord, Socialtilsyn Øst, Statsforvaltning, SUFO (Landsforeningen for ansatte i sundhedsfremmende og forebyggende hjemmebesøg), Tænk og Ældre Sagen har ingen bemærkninger til lovforslaget.

2.1. Generelle bemærkninger

KL, Danske Regioner og Socialstyrelsen ser positivt på lovforslaget.

Datatilsynet forudsætter, at enhver behandling af personoplysninger i forbindelse med de i lovforslaget beskrevne aktiviteter skal ske under behørig iagttagelse af den til enhver tid gældende lovgivning om behandling af personoplysninger.

Danske Handicaporganisationer (DH) og Institut for Menneskerettigheder bemærker, at det fremgår, at ”brug af almene boliger samt ældre- og handicapboliger til § 108 tilbud” forsøgsvis hjemles med lovforslaget. Udkastet indeholder dog ingen hjemmel hertil.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Lovforslaget ændrer ikke ved de eksisterende krav til behandling af personoplysninger. Behandling af personoplysninger vil derfor fortsat skulle ske i medfør af forvaltningsloven og persondataloven.

Henvisningen til, at lovforslaget vil hjemle ”brug af almene boliger samt ældre- og handicapboliger til § 108 tilbud”, var indsat ved en fejl og er fjernet fra lovforslaget.

2.2. Beskæftigelsesministerens område

2.2.1. Bemærkninger til § 9 a (deleboliger i ungdomsboliger) og § 9 b (deleboliger for enlige mødre)

LOS mener, at den manglende klageadgang jfr. forslagets § 9 b, stk. 11, bør ændres, eftersom afgørelser om anvisningen samt sammensætningen af de boligsøgende i et kollektiv kan anses som værende fejlagtigt i forhold til lovhjemlens formål m.v.

Ankestyrelsen bemærker, at den anser sig som kompetent klagemyndighed til at behandle en sag om den anviste boligs egnethed i forhold til borgerens handicap, og derved om kommunen ved anvisningen af bolig efter forslagets §§ 9 a, stk. 10, og 9 b, stk. 11, har taget hensyn til borgerens støttebehov.

Ankestyrelsen bemærker, at der i § 9 a, stk. 1, skal være tale om et ”akut boligsocialt problem”, og i § 9 b, stk. 1, et ”akut boligsocialt behov” for, at bopælskommunen kan anvise til et kollektivt bofællesskab, og spørger til den indholdsmæssige forskel herpå.

Ankestyrelsen finder det uklart, om henvisningerne til kapitel 8 i lov om individuel boligstøtte betyder, at reglerne i boligstøttelovens § 41, stk. 2, om solidarisk hæftelse for tilbagebetalingskrav, også er gældende i situationer, hvor ansøgeren om boligstøtte anvises til et kollektivt bofællesskab efter lovforslagets §§ 9 a og 9 b.

Ankestyrelsen efterspørger, hvilken betydning en fælles bopæl kan have i forhold til berettigelsen til ydelser, der forudsætter, at modtageren er enlig i § 9 b.

Udbetaling Danmark foreslår, at der i §§ 9 a og 9 b efter netværks navn, ”frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger”, indsættes en henvisning til lov om frikommunenetværk § 2, nr. 2, eller lignende med henblik på en sikker afgrænsning af de berørte kommuner.

Udbetaling Danmark anbefaler, at ordet ”kvinder” ændres til ”personer” i § 9 b, stk. 1, af ligestillingsmæssige hensyn. Det ønskes ydermere præciseret om ”lejere, der hver især har et eller flere børn” forudsætter, at børnene bor/er tilmeldt i boligen eller om alene forældreskabet berettiger til boligstøtten.

Udbetaling Danmark foreslår af administrative hensyn, at sidste sætning i § 9 b, stk. 9, ændres til "Kommunens afgørelse om anvisning til et kollektivt bofællesskab vedlægges ansøgningen sammen med en erklæring om, at anvisning sker i forbindelse med et ophold i et botilbud efter § 109 i lov om social service som følge af et akut boligsocialt behov."

Frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger gør opmærksom på, at de fortsat har et stort ønske om, at der generelt bliver mulighed for at etablere deleboliger til 2 personer med individuel boligstøtte.

Beskæftigelsesministeriets bemærkninger:

Bemærkningerne vedrørende §§ 9 a, stk. 10 og 9 b, stk. 11 om klage over kommunens afgørelse om anvisning giver anledning til at bemærke, at der med bestemmelserne i forslaget ikke er tiltænkt en ændring i forhold til mulighederne for at få efterprøvet kommunens afgørelser om anvisninger efter gældende regler. Derfor vil §§ 9 a, stk. 10 og 9 b, stk. 11, om klage og tilsyn over kommunens afgørelse udgå af lovforslaget. Der henvises i øvrigt til Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger om klageadgang nedenfor.

Der er ikke tiltænkt nogen indholdsmæssig forskel på § 9 a, stk. 1, og § 9 b, stk. 1, i forhold til formuleringerne "akut boligsocialt problem" og "akut boligsocialt behov". § 9 a, vil blive ændret til, at der skal være tale om "akut boligsocialt behov", således at der er overensstemmelse mellem § 9 a og § 9 b.

I forhold til bemærkningen om boligstøttelovens § 41, stk. 2, om solidarisk hæftelse, følger det af gældende regler for boligstøtte i kollektive bofællesskaber, at hver ansøger anses for at være en hel husstand. Der er således ikke solidarisk hæftelse mellem beboerne i det kollektive bofællesskab, og de skal derfor ikke underskrive en solidarisk hæftelseserklæring. Henvisningen til kapitel 8 i lov om individuel boligstøtte ændrer således ikke på, at beboerne i det kollektive bofællesskab ikke skal underskrive en solidarisk hæftelseserklæring. Dette vil blive præciseret i lovbemærkningerne til §§ 9 a og 9 b.

Forslaget om, at der indsættes en henvisning til § 2, nr. 2, i lov om frikommunenetværk kan af lovtekniske årsager ikke imødekommes, da der ikke i øvrigt i lov om frikommunenetværk henvises til § 2 i forlængelse af frikommunenetværkenes navne. Da der kun er ét frikommunenetværk om billige boliger og fleksible boligløsninger, vurderes det ikke at kunne give anledning til tvivl om afgrænsning af de berørte kommuner.

Det bemærkes, at brugen af ordet "kvinder" i § 9 b, stk. 1, følger af, at bestemmelsen henviser til persongruppen i § 109 i lov om social service, der kun gælder for kvinder. Udbetaling Danmarks anbefaling om at erstatte ordet "kvinder" med "personer" kan således ikke imødekommes.

Det vil blive præciseret i § 9 b, stk. 1, at der skal være tale om "hjemmевærende børn", som er et begreb, der anvendes i boligstøtteloven.

Det er foreslået af administrative årsager, at sidste sætning i § 9 b, stk. 9, om, at kommunens afgørelse om, at borgeren har et akut boligsocialt behov, skal vedlægges ansøgningen, ændres. Det vurderes at være tilstrækkeligt også ud fra et administrativt hensyn, at kommunens afgørelse vedlægges ansøgningen, og forslaget imødekommes derfor ikke.

Vedrørende spørgsmålet om, hvilken betydning en fælles bopæl kan have i forhold til berettigelsen til ydelser, der forudsætter, at modtageren er enlig i § 9 b, er det Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at anvisningen til det kollektive bofællesskab efter § 9 b bør medføre, at beboerne i det kollektive bofællesskab fortsat betragtes som

enlige. Det er således Beskæftigelsesministeriets opfattelse, at der bør lægges vægt på, at beboerne i det kollektive bofællesskab er anvist til boligen af kommunen, og at hver beboer betragtes som en husstand for sig i boligstøttelovens forstand.

Det bemærkes, at forslaget om boligstøtte til bofællesskaber for to personer kun gælder for forslaget § 9 b, og at der ikke er aktuelle planer om en generel lovændring med en udvidelse af målgruppen

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Forsøget omhandler bofællesskaber uden tilknyttede servicearealer og personale, og altså ikke visitation til egentlige botilbud. Kommunalbestyrelsens afgørelser om anvisning til almene ungdomsboliger eller familieboliger kan efter gældende regler ikke påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende påtænkes kommunalbestyrelsens afgørelser om anvisning til kollektive bofællesskaber i almene ungdomsboliger eller familieboliger heller ikke at kunne påklages til anden administrativ myndighed, så der er parallelitet i de to ordninger.

Lovforslagets § 27, stk. 3 har til formål at give kommuner i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger adgang til at yde tilsagn til etablering af kollektive bofællesskaber i almene ungdomsboliger, jf. § 3, stk. 2 og 4, i lov om almene boliger mv. I forbindelse med kommunalbestyrelsens tilsagn til byggeriet skal den almene boligorganisation og kommunen indgå en aftale om, hvorledes udlejningen skal finde sted, herunder aftale omfanget af bofællesskabets beboeres indflydelse på, hvem der kan flytte ind i bofællesskabet, jf. § 51 a, stk. 1, i lov om almene boliger.

2.3. Transport-, bygnings- og boligministerens område

2.3.1. Bemærkninger til § 25, stk. 1 (Udlejning af udslusningsboliger)

DH finder det centralt, at kriterierne for visitation til udslusningsboliger fortsat håndhæves, så det kun er borgere, der realistisk kan forventes at kunne flytte i egen bolig, der visiteres til udslusningsboliger.

LOS mener ikke, at Frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde skal have hjemmel til at indgå aftale med en almen boligorganisation om udlejning af udslusningsboliger, da formålet med forsøgshjemlen er at forbedre forholdene for boligsøgende.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Med forslaget gives kommunalbestyrelsen i frikommunenetværket om bedre styring af udgifterne på det specialiserede socialområde adgang til på lige fod med kommunerne i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger at indgå aftale med en almen boligorganisation, om at boligorganisationen stiller almene ungdoms- og ældreboliger til rådighed som udslusningsboliger. Det forudsættes, at de personer, som kommunen anviser en udslusningsbolig, er personer, som opfylder betingelserne og har behov for at blive anvist en udslusningsbolig. Udslusningsboliger kan efter frikommuneforsøget udlejes til personer med betydelig psykisk nedsat funktionsevne eller sociale problemer, jf. § 25, stk. 2. lov om frikommunenetværk.

En udslusningsbolig er en bolig, som borgeren som udgangspunkt kan blive boende i. Boligen udlejes med en lejekontrakt efter almenlejeloven, men kommunen kan godkende visse begrænsninger i lejerettighederne i op til 2 år med mulighed for forlængelse på et halvt år. Herefter fortsætter udlejningen af boligen på normale lejevilkår. Kommunen skal drage omsorg for at anvise borgere til udslusningsboliger, der med

social støtte og indsats forventes at kunne klare sig selv i egen bolig efter perioden på maksimalt 2 ½ år.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.2. Bemærkninger til § 26 a (Vederlagsfri brug af kommunale grunde til etablering af skæve boliger til hjemløse)

LOS opfordrer til, at de selvejende institutioner også kan ansøge om de ledige byggegrunde jf. bekendtgørelse nr. 138 af 17. februar 2009 om tilskud til fremme af udviklingen af almene boliger til særlig udsatte grupper (skæve boliger), så forsøgsordningen ikke kun tildeles de kommunale bygherrer. LOS foreslår endvidere, at den beskrevne målgruppe for skæve boliger ændres fra 'hjemløse' til 'særligt udsatte grupper, der har vanskeligt ved at finde sig til rette i eksisterende byggeri', hvilket svarer til målgruppeafgrænsningen i førnævnte bekendtgørelse om skæve boliger.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Med forslaget gives kommunalbestyrelsen i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger adgang til vederlagsfrit at stille jord til rådighed for bygherrer, der ønsker at opføre skæve boliger på ejendommen. De bygherrer, udover kommunen selv, som kommunen kan indgå samarbejde med herom, omfatter almene boligorganisationer, selvejende institutioner og private aktører. Hvis bygherren er en privat aktør, skal byggeriet efter færdigopførsel overdrages til beliggenhedskommunen, en afdeling i en almen boligorganisation eller en selvejende institution, da disse alene kan eje og drive skæve boliger, jf. § 4, stk. 2 i bekendtgørelse om tilskud til fremme af udvikling af almene boliger til særligt udsatte grupper (skæve boliger).

Målgruppen for boligerne, jf. forslaget, afviger ikke fra dem, som er omfattet af bekendtgørelsen om skæve boliger, dvs. særligt udsatte sociale grupper, herunder hjemløse, som uanset tildelt bostøtte ikke er i stand til at bo i en almindelig bolig. Dette tydeliggøres i lovforslaget således, at "hjemløse" ændres til "særligt udsatte grupper" i lovforslaget.

2.3.3. Bemærkninger til § 26 b (Oprettelse af startboliger på kommunalt initiativ)

Socialpædagogerne bakker op om initiativet til at forebygge unge-hjemløshed. Socialpædagogerne foreslår, at målgruppen udvides fra unge, som er uddannelses- og jobparate, til også at omfatte aktivitetsparate unge.

LOS bemærker, at det ikke fremgår, hvorledes den sociale viceværts støtte skal sammenholdes med § 76-støtte efter lov om social service. LOS mener, at unge bør tildeles den tilstrækkelige socialpædagogiske støtte efter servicelovens § 76.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Formålet med forslaget er at give kommunalbestyrelsen i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger mulighed for at yde startboligbidrag til almene ungdomsboliger og ungdomsboliger ejet af selvejende institutioner med henblik på at yde en social indsats for unge mellem 18-24 år. Målgruppen for startboliger er unge mellem 18-24 år, der efter en individuel vurdering vurderes at have et særligt behov for støtte, der kan tilbydes i en bolig med støttefunktion. De pågældende unge kan være berettiget til boligerne i kraft af tungere eller lettere problemer af kortere- eller længerevarende karakter, herunder have behov for en forebyggende indsats. Målgruppen er således ikke defineret som unge, som er uddannelses- og jobparate.

Startboligbidraget til startboliger i almene ungdomsboliger dækker bl.a. udgiften til en social vicevært, der ansættes af den almene boligorganisation eller selvejende institu-

tion. Det skal ved ansættelsen sikres, at den sociale vicevært har de fornødne socialpædagogiske kompetencer og uddannelsesmæssige baggrund. De sociale støttefunktioner i startboliger er et supplement til de kommunale tilbud efter serviceloven, hvorfor lovforslaget ikke ændre ved det kommunale myndigheds- og forsyningsansvar efter serviceloven. Hensigten med lovforslaget er således ikke, at de sociale støttefunktioner træder i stedet for den kommunale sociale indsats, herunder eksempelvis efterværn efter § 76 i lov om social service, for de unge, der er omfattet af målgruppen herfor.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.3.4. Bemærkninger til § 26 c (Oprettelse af inklusionsboliger på kommunalt initiativ)

Frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger efterspørger, at inklusionsboliger forsøgsvis også kan oprettes i ungdomsboliger, da et stigende antal ungdomsboliger har en husleje, som er for høj til netværkets målgrupper. Alt afhængig af borgerens alder og situation kan det ifølge netværket være relevant at anvise til en ungdomsbolig.

Socialpædagogerne er positive overfor forsøget og bemærker, at den sociale vicevært bør have socialfaglig baggrund, samt have de fornødne socialpædagogiske kompetencer og uddannelse. Der bør være en ramme for, hvor mange beboere den sociale vicevært skal yde støtte.

LOS mener ikke, at kommunerne bør kunne afholde udgifter forbundet med etablering af inklusionsboliger og tomgangsleje, da inklusionsboliger skal anses som et supplement til kommunale tilbud ydet efter serviceloven. LOS finder det endvidere bekymrende, såfremt udvidelse af inklusionsboliger ikke anvendes som supplement til servicelovens anvisningsbestemmelser, men derimod benyttes som primær indsats grundet besparelser på det specialiserede socialområde.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Formålet med forslaget er at give kommunalbestyrelsen i frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger mulighed for at yde økonomisk støtte til etablering af inklusionsboliger i almene familie- og ungdomsboliger. Det er således hensigten med lovforslaget at udvide ordningen med inklusionsboliger til også at omfatte almene ungdomsboliger. Det præciseres i lovforslaget, at dette også omfatter muligheden af kommunalt tilskud til inklusionsboliger i almene ungdomsboliger.

De sociale støttefunktioner i inklusionsboliger er et supplement til de kommunale tilbud efter serviceloven, hvorfor lovforslaget ikke ændrer ved det kommunale myndigheds- og forsyningsansvar efter serviceloven. Hensigten med lovforslaget er således ikke, at de sociale støttefunktioner træder i stedet for den kommunale sociale indsats, herunder bostøtte efter § 85 i lov om social service, hvis beboeren er visiteret til en sådan ydelse. Det forventes, at kommunen og den almene boligorganisation sikrer en koordinering af den sociale indsats med henblik på at sikre de bedst mulige rammer for beboerens ophold i inklusionsboligen. Ligeledes forventes det, at den sociale vicevært besidder den nødvendige socialpædagogiske kompetence, der kan understøtte formålet med beboerens ophold i inklusionsboligen. Den sociale støtte er normeret til i gennemsnit højst 5 timer pr. beboer pr. uge, jf. § 6, stk. 2 i bekendtgørelse nr. 252 af 21. marts 2017 om støtte til inklusionsboliger for psykisk og socialt sårbare personer.

2.3.5. Bemærkninger til § 26 d (Dispensation fra bygningsreglementet for nybyggeri (bygningers indretning))

Danske Seniorer er generelt betænkelig ved at lempe på kravene om tilgængelighed, men anfører, at det er en god idé forsøgsvis at udarbejde funktionskrav i stedet for detailkrav, så længe man holder den samme standard.

DH finder, at det er dybt betænkeligt at slække på reglerne om tilgængelig indretning af boliger. Det nye bygningsreglement 2018 bør afventes, hvorefter man kan vurdere behovet for yderligere lempelser. DH anbefaler, at der gennemføres en uvildig analyse af de tilgængelighedsstrategier, der måtte blive udarbejdet som led i frikommuneforsøget. Analysen bør foretages af Statens Byggeforskningsinstitut (SBI).

Institut for Menneskerettigheder vurderer, at den foreslåede forsøgshjemmel på sigt vil skabe en mindre tilgængelig boligmasse, end hvis de nuværende tilgængelighedskrav i bygningsreglementet fastholdes. Institutet anbefaler, at den foreslåede § 26 d udgår. Alternativt bør forholdet mellem funktionsbaserede tilgængelighedskrav og Handicapkonventionens artikel 9 begrundes nærmere.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Formålet med at anvende funktionskrav frem for detailkrav i forsøget er ikke at lempe kravene til bebyggelsens indretning på bekostning af tilgængeligheden.

De kommuner, der deltager i frikommuneforsøget har tilkendegivet, at de detailregulerede tilgængelighedskrav kan virke begrænsende i arbejdet med at etablere billige boliger til personer på de laveste overførelsesindkomster. Ved at give adgang til et forsøg med funktionsbaserede tilgængelighedskrav åbnes der for muligheden for at afprøve alternative løsninger ved indretning af en bolig under hensyn til brugerne af bygningen.

Frikommuneforsøget har til formål at give mulighed for en mere innovativ og fleksibel udførelse af byggeriet, der giver mulighed for at tilpasse bebyggelsens udformning til dens specifikke brugergrupper og de særlige udfordringer, som kommunerne står overfor, uden at dette sker på bekostning af tilgængeligheden.

Forslaget skal sikre, at der forsat opnås tilfredsstillende tilgængelighedsforhold i den enkelte bygning. Ved at stille krav om, at der skal udarbejdes en tilgængelighedsstrategi i de byggearbejder, hvor forsøgshjemlen udnyttes, sikres det, at der i det konkrete tilfælde tages stilling til, hvordan bebyggelsen udføres mest optimalt i forhold til dens anvendelse. Hermed er det også muligt at udforme bygningens tilgængelighedsløsninger på en sådan måde, at de personer, der rent faktisk bruger bebyggelsen, får optimale tilgængelighedsforhold, da løsningen netop er tilpasset denne kreds.

Tilgængelighedsstrategien skal indsendes som en del af dokumentationen for byggearbejdet og skal godkendes af kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen vurderer, om der i den enkelte kommune er behov for at inddrage ekstern ekspertise til at vurdere tilgængelighedsstrategien.

FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, art. 9, rummer efter Transport-, Bygnings- og Boligministeriets vurdering mulighed for at arbejde med et princip om universelt design, da der ikke stilles detaljerede krav til udformningen af byggeri. Det er således vurderingen, at de hensyn i bygningsreglementet, der skal overholdes, hvor detailkravene fraviges, jf. § 26 d, stk. 2, varetager samme hensyn som fremgår af konventionen. Brugerbegrebet er blevet præciseret i bemærkningerne til lovtæksten, således at de harmonerer med brugerbegrebet i FN's handicapkonvention.

2.3.6. Bemærkninger til § 26 e (tilladelse til etablering af midlertidige boliger)

Frikommunenetværket om billige boliger og fleksible boligløsninger finder det vigtigt, at det er muligt at opføre de midlertidige boliger til socialt udsatte integreret med enten andet byggeri eller med midlertidige boliger til andre målgrupper. Frikommunenetværket noterer endvidere, at der i lovforslagets bemærkninger står, at "almene boligafdelinger finansieres blandt andet ved et 20-årigt lån". Almene boligafdelinger finansieres normalt ved 30-årige lån.

LOS finder muligheden for containerboliger foruroligende, da de mener, at billige beboelsesforanstaltninger ikke kan være forenelig med denne sårbare borgergruppes behov for stabilitet og tryghed til at skabe en almindelig tilværelse.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Forslaget har således til formål at give deltagerkommunerne mulighed for at give tilladelse til boliger for en periode på indtil 30 år, uanset om der opstår behov for at flytte boligen i denne periode, da dette efter byggelovens regler udløser krav om byggetilladelse, og dermed kan udløse skærpede krav til boligen ved fornyet etablering. Begrebet "midlertidig" knytter sig altså til boligens fysiske placering. Boligerne kan f.eks. etableres på arealer, som står ubenyttede i en afgrænset periode, så der til fordel for målgruppen skabes en umiddelbar løsning på en kritisk boligsituation.

Der er ikke fastsat nærmere krav til beliggenheden af de midlertidige boliger, da det afhænger af forholdene i deltagerkommunerne. Anvisningen af socialt udsatte til midlertidige boliger er et led i en resocialisering, hvorfor det vil være naturligt at placere dem i nærhed af byggeri med andre målgrupper. Der er dog flere elementer, der kan have betydning ved placeringen, hvorfor der ikke vil blive stillet krav i bestemmelsen om placeringen af de midlertidige boliger, herunder planmæssige forhold, der kan have betydning for placeringen af boligen. De planmæssige forhold vil også skulle påses, hvis den midlertidige bolig senere skal flyttes.

Forslaget har ikke til formål at gå på kompromis med de hensyn, som byggeloven varetager, og de midlertidige boliger er ikke undtaget fra overholdelse af bygningsreglementets tekniske bestemmelser. Forslaget har derimod til formål at give en administrativ lempelse fra bygningsreglementet, såfremt der efter en periode er behov for at flytte boligen fysisk.

Det er en fejl, at der i bemærkninger til § 26 a i lovforslaget er angivet, at almene boligafdelinger er finansieret ved et 20-årigt lån. Ifølge gældende regler om finansiering af alment byggeri finansieres almene boliger ved lån med løbetid på op til 40 år, jf. § 118, stk. 4, i lov om almene boliger m.v. Almene boliger er i de senere år blevet finansieret ved lån med en løbetid på 30 år. Det vil blive præciseret i bemærkninger til § 26 e i lovforslaget, at almene boliger finansieres ved lån med løbetid på 30 år.

2.3.7. Bemærkninger til § 27, stk. 3 (ungdomsboliger som kollektive bofællesskaber)

BL – Danmarks Almene Boliger ønsker præciseret, hvad der sker med de almene ungdomsboliger, der udlejes som kollektive bofællesskaber, når frikommuneforsøget udløber.

Transport-, Bygnings- og Boligministeriets bemærkninger:

Efter § 1 i lov om frikommunenetværk giver loven mulighed for at gennemføre forsøg indtil 31. december 2021. Endvidere fremgår det, jf. § 32 stk.2, at forsøg senest skal iværksættes den 1. oktober 2018 med henblik på at understøtte en god implementering og afprøvning af de igangsatte forsøg. Netværkets kommuner skal således senest

den 1. oktober 2018 give tilsagn om etablering af almene ungdomsboliger som kollektive bofællesskaber.

Når frikommuneforsøget udløber, har kommunalbestyrelsen ikke længere hjemmel til at give tilsagn om etablering af ungdomsboliger som bofællesskaber. Regeringen vil på baggrund af forsøgsevalueringen tage stilling til, om muligheden for kollektive bofællesskaber i almene ungdomsboliger skal omsættes til generel lovgivning. Såfremt muligheden ikke udbredes, må disse boliger overgå til almindelige ungdomsboliger med fælles køkken og bade/toilet faciliteter.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.4. Sundhedsministerens område

2.4.1. Generelle bemærkninger til etablering af rammer for en tværkommunal akutfunktion

Lægeforeningen finder det positivt, at der afprøves nye organisationsformer i forbindelse med etablering af kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen. Endvidere anføres, at etablering af en fælles kommunal akutfunktion for borgere fra fire kommuner kan medføre, at en større andel patienter opholder sig mere end 15 km fra deres egen praktiserende læge. Praktiserende læger er ifølge gældende overenskomst ikke forpligtet til at køre sygebesøg til patienter, som opholder sig mere end 15 km fra klinikken. Der er derfor risiko for, at borgere i de fire kommuner bliver stillet ringere, når det gælder adgangen til almindelige sygebesøg i henhold til overenskomst om almen praksis. Hertil kommer, at borgere på akutfunktioner ofte vil have behov for særlig pleje/behandling/sygebesøg. Lægeforeningen finder det nødvendigt, at der indgås en aftale i regi af sundhedsaftaler og praksisplaner for almen praksis mellem almen praksis, kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen og de regionale behandlingstilbud, som kan sikre lægedækning til borgere, som opholder sig på den fælleskommunale akutfunktion.

FOA finder det meget problematisk og hæmmende for samarbejdet i hjemmesygeplejen, at den tværkommunale akutfunktion udelukkende bemandes med sygeplejersker og ikke også med social- og sundhedsassistenter. FOA anfører, at social- og sundhedsassistenter herved er udelukket fra at varetage grundlæggende sygeplejeopgaver, som det ellers er beskrevet og lagt op til i Sundhedsstyrelsens kvalitetsstandarder for kommunale akutfunktioner i hjemmesygeplejen.

KL opfordrer til større fleksibilitet for akutfunktionen i forhold til varetagelse af visse lægeforbeholdte opgaver (typisk blodprøvetagning til måling af infektionstal, blodsukker og blodprocent), hvilket frikommunenetværket har ansøgt om, men ikke fået imødekommet.

FOA finder, at det fortsat skal være en lægefaglig opgave at visitere sygeplejeydelser til borgere i akutfunktionen, sådan som det i dag fremgår af sundhedslovens § 138.

Sundheds- og Ældreministeriets bemærkninger:

Ansvaret for organisering og tilrettelæggelse af den kommunale hjemmesygepleje, herunder hvilke opgaver, der skal løses af den fælles kommunale akutfunktion, på hvilken måde og med hvilke kompetencer, påhviler hver af kommunalbestyrelserne i frikommunenetværket. Tilsvarende gælder for ansvaret for samarbejdet med øvrige dele af sundhedsvæsen, herunder sygehus og almen praksis.

Sundheds- og Ældreministeriet har bedt Styrelsen for Patientsikkerhed om en faglig vurdering af, om de foreslåede lægeforbeholdte opgaver kunne udføres af sygeplejersker uden forudgående delegation eller rammedelegation. Styrelsen for Patientsikkerhed har anført, at det ikke er muligt at give et entydigt svar på, om det i alle tilfælde vil være patientsikkerhedsmæssigt forsvarligt, at sygeplejersker udfører de foreslåede opgaver uden forudgående delegation eller rammedelegation. Det skyldes ifølge styrelsen, at de patientsikkerhedsmæssige risici ikke alene er knyttet til selve udførelsen af opgaver som fx blodprøvetagning, men også til den lægelige vurdering af indikation, risici, kontraindikation og eventuelt behov for opfølgning, der foretages forud for valget af behandling.

Hjemmesygepleje ydes på baggrund af lægehenvielse, jf. sundhedslovens § 138. Dette ændres ikke med den foreslåede bestemmelse.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.4.2. Bemærkninger til § 27 a (delegation af ansvar for tildeling af hjemmesygepleje til øvrige kommunalbestyrelser i frikommunenetværket)

Lægeforeningen og Danske Regioner er positive over for forsøget.

Danske Regioner mener, at frikommunenetværket i tilrettelæggelsen og evalueringen af forsøget bør sikre, at delegation af ansvar mellem kommuner ikke skaber usikkerhed om, hvilken kommune eller organisatoriske enhed (fx fælles kommunal akutfunktion), som er ansvarlig for koordination af patientforløb og øvrigt samarbejde med sygehuse, almen praksis og andre dele af sundhedsvæsenet. De relevante sygehuse og praktiserende læger bør inddrages i evalueringen.

Danske Seniorer angiver, at forsøget giver større mulighed for professionalisering og kompetenceopbygning. Danske Seniorer anfører, at risikoen ved tværkommunale løsninger er, at nærhedsprincippet lider. Forsøgene bør tilrettelægges, så borgeren er tryk, og det så vidt muligt er samme person, der servicerer borgeren. Danske Seniorer anfører videre, at brugertilfredshed bør være en væsentlig faktor ved evaluering af forsøget.

Sundheds- og Ældreministeriets bemærkninger:

Med lovforslagets § 27 a, foreslås det, at en kommunalbestyrelse i netværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde kan delegeres ansvaret for tildeling af hjemmesygepleje efter lægehenvielse, jf. sundhedslovens § 138, som udføres i den fælles kommunale akutfunktion, til de øvrige kommunalbestyrelser i netværket.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at myndighedsopgaven i forbindelse med tildeling af hjemmesygepleje for borgere, der henvises til sygeplejefaglige indsatser, som udføres i den fælles kommunale akutfunktion, kan delegeres fra en kommunalbestyrelse til de øvrige tre kommunalbestyrelser i frikommunenetværket.

Med den foreslåede bestemmelse bevarer den enkelte kommunalbestyrelse myndighedsansvaret for hjemmesygeplejen som helhed og bevarer dermed også myndighedsansvaret for den del af den kommunale hjemmesygepleje, der henlægges til den fælles kommunale akutfunktion.

Borgerens bopælskommune bevarer således det endelige myndighedsansvar i forhold til løsning af opgaver i akutfunktionen, uanset at den konkrete tildeling af ydelser er foretaget af en medarbejder ansat i en af de øvrige tre kommuner i netværket. Ansvar for organisering og tilrettelæggelse af den kommunale hjemmesygepleje, herunder hvilke opgaver, der skal løses af den fælles kommunale akutfunktion, på hvilken måde og med hvilke kompetencer, påhviler ligeledes hver af kommunalbestyrelserne i frikommunenetværket.

Det bemærkes, at etableringen af en fælles kommunal akutfunktion mellem kommunerne i frikommunenetværket forudsætter, at der udarbejdes fælles politisk, vedtagne visitationskriterier for de fire deltagende kommuner, samt at der indgås en juridisk bindende samarbejdsaftale om etablering af den fælles kommunale akutfunktion.

Sundheds- og Ældreministeriet finder det oplagt for frikommunenetværket at inddrage relevante interessenter på området i evalueringen af forsøget.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.4.3. Bemærkninger til § 27 b (fravigelse af regler vedrørende oplagring og udlevering af lægemidler)

Danske Seniorer tilslutter sig forsøget, da det kan effektivisere og smidiggøre behandlingen af borgere.

FOA mener, at det er vigtigt at indskærpe over for personalet, at de udvalgte lægemidler, som akutfunktionen får dispensation til at opbevare og medtage, stadig kun må anvendes, når de er lægeordineret.

Lægeforeningen mener, at der bør udarbejdes retningslinjer for samarbejdet om ordination af medicin mellem den enkelte borgers behandlingsansvarlige læge (egen læge eller sygehuslæge) og akutfunktionens ansatte.

KL har noteret sig, at forsøget giver frikommunerne i frikommunenetværket om nye samarbejdsformer på det somatiske akutområde mulighed for at opbevare og fordele/udlevere lægemidler i den fælles kommunale akutfunktion, der ikke er udstedt recept på til en bestemt person.

Danske Regioner er positive over for forsøget. Danske Regioner deler opfattelsen af, at adgang til at opbevare og uddele medicin kan give de kommunale akutfunktioner mulighed for hurtigere iværksættelse af behandling til gavn for patienterne. Hurtigere behandling vurderes i nogle tilfælde at kunne forhindre indlæggelse på sygehuset til gavn for sundhedsvæsenets samlede økonomi. Danske Regioner er ligeledes enige i de begrænsninger for forsøgene, som beskrives i lovforslagets bemærkninger.

Sundheds- og Ældreministeriets bemærkninger:

Formålet med forsøget er at få nødvendig behandling og medicinering så hurtigt og smidigt i gang som muligt. Således gives mulighed for, at sygeplejersker i den fælles kommunale akutfunktion i frikommunenetværket kan medbringe udvalgte lægemidler ved besøg hos borgeren samt mulighed for at opbevare disse i den fælles kommunale akutfunktion uden tilknytning til en bestemt patient.

Som også anført i bemærkningerne til den foreslåede bestemmelse, skal det understreges, at der alene er tale om udvalgte lægemidler, der kan oplagres og medbringes af sygeplejerskerne i den fælles kommunale akutfunktion. Samtidig må lægemidlerne alene anvendes efter ordination af en læge. Således skal den behandlingsansvarlige læge, typisk borgerens egen læge, ordinere lægemidlet pr. telefon, inden behandlingen iværksættes. Sundheds- og Ældreministeriet finder det hensigtsmæssigt, hvis der lokalt udarbejdes retningslinjer for dette samarbejde.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.5. Undervisningsministerens område

2.5.1. Generelle bemærkninger

Frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource ser positivt på lovforslagets indhold som en mulighed for at udvide viften af aktiviteter og metoder i folkeskolernes arbejde med at skabe de bedst mulige betingelser for børns dannelse, trivsel og læring.

Skolelederforeningen finder det afgørende, at forsøgene får tilført de nødvendige ressourcer, og at forsøgene finder sted med pædagogiske begrundelser og ikke er et skjult forsøg på at lave yderligere besparelser på folkeskoleområdet.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.5.2. Bemærkninger til § 29 a (fleksible læringsmiljøer - holddannelse i folkeskolen)

DI, KL og Frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource tilslutter sig forsøget.

Skolelederforeningen finder det positivt, at det kun er på enkelte skoler i en frikommune, at forsøget finder sted, og at forældrene har en reel mulighed for at få deres barn indskrevet på en skole, som ikke deltager i forsøgsarbejdet.

KL håber, at der vil blive kigget på lovgivningen på området, før denne frikommuneperiode løber ud, da frikommunerne i tidligere frikommuneforsøg har haft succes med at udfordre klassebegrebet. KL anfører, at frihed til at fokusere på differentierede og fleksible læringsmiljøer understøtter kommunernes arbejde med at lave en varieret og motiverende skoledag.

Danmarks Lærerforening anfører, at der allerede foreligger erfaringer fra forsøg med fritagelse for bestemmelserne om klassedannelse og holddannelse fra blandt andet de tidligere frikommuneforsøg, og foreningen har derfor vanskeligt ved at se, at de foreslåede forsøg vil tilføre sektoren ny viden og dermed er berettigede. Foreningen fremhæver endvidere forskningsresultater. Danmarks Lærerforening anfører, at foreningen har fået oplyst fra sine medlemmer i kommunen, at man ikke fuldt ud gør brug af de fleksible muligheder, der i forvejen findes i folkeskoleloven om klassedannelse og holddannelse.

Danmarks Lærerforening anbefaler på det kraftigste, at forslaget ikke vedtages, da foreningen betragter det som et brud på folkeskolelovens bærende princip om den udelte skole. Danmarks Lærerforening henviser til en række forskningsrapporter og anfører, at der ikke er belæg for, at forsøget vil føre til bedre resultater eller trivsel for alle elever. Danmarks Lærerforening anfører, at en forsøgstilladelse til at dispensere for det bærende princip om den udelte skole i folkeskoleloven bør drøftes i forligskredsen omkring folkeskoleloven, inden en bemyndigelse evt. gives.

Danske Skoleelever ser fravigelsen fra § 17 i folkeskoleloven som meget u hensigtsmæssigt, da al pædagogisk viden ifølge foreningen anbefaler at holde loftet over klassekvotienten nede.

Danske Skoleelever finder det u hensigtsmæssigt at lade kommunerne kunne dispensere fra § 25 i folkeskoleloven. Danske Skoleelever er bekymrede for, at fravigelsen fra § 25 i folkeskoleloven vil kunne åbne op for en u hensigtsmæssig praksis med fokus på økonomi frem for elevernes bedste. Foreningen anfører, at særligt elever i de

mindre klasser har brug for kontinuitet, der kan være i et modsætningsforhold til et for højt niveau af holddeling.

DH lægger til grund, at uanset hvordan de fleksible læringsmiljøer og hold sammensættes, skal det sikres, at elever med særlige behov får den nødvendige støtte i undervisningen. Ligeledes påpeger DH, at etableringen af de fleksible læringsmiljøer ikke må ske på bekostning af de elever med særlige behov, der har brug for tydelige rammer for skoledagen.

Frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource er ikke enig i, at det i forhold til forsøget er relevant at nævne § 50, stk. 8 i bemærkningerne til § 29a, fordi bestemmelsen i forvejen giver mulighed for at tilvejebringe midler til dækning for udgifter, som kommunen ikke dækker, med udgangspunkt i en anden undervisningsenhed end klassen.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Hensigten med frikommuneloven er at skabe et forsøgs miljø, hvor der er adgang til at fravige den almindelige forudsætning om lighed i forhold til regulering af landets kommuner. Det overordnede formål med frikommuneforsøgene er at forbedre kvaliteten af den kommunale service over for borgerne, øge det lokale selvstyre, understøtte en bedre ressourceudnyttelse i kommunerne eller øge effektiviteten af den kommunale opgaveløsning. Kommunalbestyrelserne i frikommunerne kan på et hvilket som helst tidspunkt i løbet af forsøgsperioden træffe beslutning om, at et forsøg skal afbrydes. I så fald indtræder den retstilstand, der er gældende for landets øvrige kommuner.

Baggrunden for det foreslåede forsøg er – som det også fremgår af lovforslagets bemærkninger – at kommunerne ønsker at kunne tilrettelægge undervisningen mere fleksibelt, end det er muligt efter de gældende regler, hvor kommunerne oplever, at klassebegrebet og holddannelsesreglerne begrænser skolerne i at kunne skabe de optimale rammer for differentieret læring, der tager udgangspunkt i det enkelte barns motivation og læringsproces. Da den udelte enhedsskole har været et bærende princip i folkeskoleloven siden 1993, er der dog opstillet visse begrænsninger, så forsøg ikke vil kunne iværksættes på samtlige folkeskoler i den pågældende frikommune.

Undervisningsministeriet bemærker, at folkeskolelovens § 50, stk. 8, alene henviser til klassen som undervisningsenhed. Ministeriet finder, at det er relevant at opregne de bestemmelser, der henviser til klassen som undervisningsenhed, og præcisere, at disse bestemmelser vil finde tilsvarende anvendelse på den undervisningsenhed, som kommunen som led i forsøget måtte vælge at sætte i klassens sted.

Høringssvarene giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget.

2.5.3. Bemærkninger til § 29 b (de kreative fag som driver - inddragelse af personer med særlige musiske eller kunstneriske kvalifikationer i folkeskolen)

DI mener, at forsøget bør begrænses til de kunstneriske fag, som frikommunenetværket oprindeligt har søgt om. DI anfører, at folkeskolen stadig er i en implementeringsfase af indholdet i folkeskolereformen fra 2014, og at det derfor ikke vil være ansvarligt at indføre en generel dispensationsmulighed.

Frikommunenetværket om børn som vores vigtigste ressource anbefaler, at der foretages en præcisering af betegnelsen 'kreative fag', herunder bør der tages stilling til 1) om det er bestemte fag eller fagrækker, der er omfattet, 2) om forsøgets muligheder i øvrigt kan anvendes i andre fag i de dele af den undervisning, der her har kreativ karakter, samt 3) hvilke parametre der lægges til grund for at vurdere om, der er tale om et kreativt fag.

KL mener ikke, at det er nødvendigt at give dispensation fra folkeskolelovens § 28, stk. 2, for at kunne imødekomme frikommuners behov for at kunne ansætte personale, der har særlige kvalifikationer i forhold til at varetage undervisningen i de kreative fag. KL undrer sig i den forbindelse over henvisningen til bemærkningerne fra 1990, da de blev skrevet i en helt anden kontekst og efter KL's opfattelse ikke længere er gældende.

Danmarks Lærerforening advarer mod en udvidelse af rammerne for ansættelse i henhold til folkeskolelovens § 28, stk. 2. Foreningen anfører, at forudsætningen for at skabe kvaliteten i undervisningen, også i de kreative fag, er, at underviseren har underviserkompetence. Foreningen oplyser, at dette var årsagen til, at man ved ændringen af folkeskoleloven i 2013 fik indføjet i loven, at kommunalbestyrelsen skal sikre, at lærerne har underviserkompetence fra læreruddannelsen eller tilsvarende kvalifikationer i de fag, de underviser i.

DH fremhæver, at skolerne skal være opmærksomme på sikre, at der er de rette specialpædagogiske ressourcer til rådighed, såfremt der er børn med specialpædagogiske behov.

LOS mener, at den pædagogiske indlæring er af afgørende betydning for især de svage elever, hvorfor uddannede lærere bør varetage denne opgave som første prioritet. LOS mener videre, at § 29 b også skal omfatte de specialiserede interne skoler, som har indgået overenskomst med deres beliggenhedskommuner, som er omfattet af lov om frikommunenetværk, da de specialiserede interne skoler er forpligtede til at udbyde folkeskolelovens fulde fagrække.

Undervisningsministeriets bemærkninger:

Lovforslagets bemærkninger justeres, så det fremgår, at de kreative fag, der vil være omfattet af forsøgsordningen er musik, billedkunst, håndværk og design, madkundskab, medier, filmkundskab og drama.

Lovforslagets bemærkninger justeres endvidere, så det eksplicit fremgår, at der ved frikommuneforsøg alene vil kunne ske fravigelse af folkeskolelovens § 28, stk. 2, og at forsøg derfor ikke vil kunne omfatte interne skoler i dagbehandlingstilbud og på anbringelsessteder, hvor kvalifikationskravene til den, der tilrettelægger undervisningen, fastsættes med hjemmel i folkeskolelovens § 20, stk. 8. Det bemærkes, at forsøg efter forslaget alene angår kravene til den konkrete undervisers kvalifikationer, og således ikke indebærer ændringer i fagrækken, herunder i de Fælles Mål for fagene.

De øvrige forslag giver ikke anledning til ændringer i lovforslaget. Det er således Undervisningsministeriets vurdering, at det kræver særskilt hjemmel, hvis skoler omfattet af frikommuneforsøg skal kunne ansætte personale, der har særlige kvalifikationer i forhold til at varetage undervisningen i de kreative fag, uanset at der måtte være ansat lærere på de pågældende skoler med linjefagskompetence eller tilsvarende kvalifikationer, der kan og vil undervise i faget. Ministeriet kan herved henvise til de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 109 af 15. december 2016 om ændring af folkeskoleloven og lov om institutioner for almengymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Opfølgning på folkeskolereformen m.v.), afsnit 3.5.1, hvori der er redegjort for gældende ret på området.

Med hensyn til dækningen af elevernes eventuelle specialpædagogiske behov skal Undervisningsministeriet fremhæve, at det i forbindelse med ansættelsen af ikke-læreruddannede undervisere fortsat vil påhvile kommunalbestyrelsen at sikre, at den, der ansættes, har de fornødne faglige og personlige kvalifikationer til at varetage de pågældende undervisningsopgaver.

2.6. Tværgående forsøg

2.6.1. Bemærkninger til § 30 a (psykologbehandling i jobcenterregi)

DH ser meget positivt på, at der skabes lovhjemmel til psykologbehandling i jobcenterindsatsen

Frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats foreslår, at § 30 a, stk. 3, udformes således, at det gøres muligt, at selve psykologbehandlingen kan blive udført af ikke autoriserede psykologer, såfremt der gives supervision af en autoriseret psykolog. Netværket påpeger, at denne ændring vil sidestille forsøget med nuværende vilkår for privat praktiserede psykologer.

Frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats foreslår, at der i § 30, stk. 3, gives mulighed for, at der ved afslutning af et behandlingsforløb kan foretages en individuel vurdering af, om der behov for yderligere behandlinger, men at ét behandlingsforløb altid kun kan være på 12 konsultationer. Netværket påpeger, at denne ændring vil sidestille forsøget med nuværende praksis for privat praktiserede psykologer.

Frikommunenetværket om en mere fleksibel og effektiv beskæftigelsesindsats foreslår, at § 30 a, stk. 5 formuleres, så psykologerne får mulighed for at benytte sig af både individuelle og gruppebehandlingsforløb alt efter den enkeltes behandlingsbehov. Det skal være muligt, at det er den samme psykolog, der både udfører individuel og gruppebehandling.

Psykolognævnet tilslutter sig § 30 a, stk. 5, hvor det sikres, at psykologen ikke overfor samme borger både har rolle som behandler og rolle som myndighedsudøver.

Økonomi- og Indenrigsministeriets bemærkninger:

Følgende bemærkninger er udarbejdet af Økonomi- og Indenrigsministeriet i samarbejde med Børne- og Socialministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet og Beskæftigelsesministeriet.

Til bemærkningen om, at det også bør være muligt for ikke-autoriserede psykologer at foretage behandlingen, såfremt der gives supervision af en autoriseret psykolog, vil det være problematisk, fordi den relevante tilsynsmyndighed, Psykolognævnet, udelukkende fører tilsyn med autoriserede psykologer. Det bemærkes desuden, at behandlingen i så fald ikke vil være i overensstemmelse med tilskudsordningen for psykologbehandling, som er retningslinje for hvilke regler, der skal gælde for psykologbehandling. Herunder vurderes det også som mere hensigtsmæssigt at sidestille forsøget med psykologer under tilskudsordningen frem for, som netværket ønsker, privat praktiserende psykologer. Det vurderes derfor, at det ikke er hensigtsmæssigt at ændre lovforslaget, så ikke autoriserede psykologer kan foretage behandling, såfremt der gives supervision af en autoriseret psykolog.

Frikommunenetværkets ønske om at kunne give flere behandlingsforløb til samme sygedagpengemodtager imødekommes med henblik på, at lovforslaget i højere grad ligner praksis ved henvisninger til psykologbehandling under tilskudsordningen. Derfor ændres § 30 a, stk. 3 således, at sygedagpengemodtagere kan modtage mere end ét behandlingsforløb. Det anføres i de særlige bemærkninger, at psykologen ved afslutningen af et behandlingsforløb foretager en konkret vurdering af om sygedagpengemodtageren skal tilbydes et yderligere behandlingsforløb.

For så vidt angår frikommunenetværkets forespørgsel om en præcisering af § 30 a, stk. 5, så den autoriserede psykolog kan foretage både individuelle forløb, gruppeforløb og kombinationsforløb, da det giver psykologen frihed til at indrette behandlingen

af sygedagpengemodtageren efter dennes behandlingsbehov imødekommes. Det er således tydeliggjort i de særlige bemærkninger, at psykologen har mulighed for at anvende både individuelle- og gruppebehandlinger. Desuden findes det hensigtsmæssigt at ændre lovforslaget, så det fremgår af § 30 a. stk. 5, at psykologen ikke er begrænset fra at indgå i flere behandlingsforløb med samme sygedagpengemodtager.